HÅNDVERKERGUIDEN · RØRLEGGER · DIY-GUIDE

Tett vannlås på kjøkken eller bad: slik renser eller bytter du den

Renner vasken sakte eller lukter det vondt? Ofte er det vannlåsen. Slik renser du den, eller bytter den, uten kjemikalier.

Nivå: 1 (enkel) | Tid: Kort jobb, men sett av tid til opprydding

Kostnad: 0 kr å rense, ny vannlås fra 59 kr (Biltema, 26.10.2026) | Oppdatert 2026-10-26

De fleste tette vasker sitter fast i vannlåsen – den bøyde delen under vasken som holder igjen vann for å stoppe kloakklukt. Den er laget for å kunne skrus av for hånd.

Kort fortalt

- Sett bøtte under og skru av vannlåsen for hånd.
- Rens med børste og varmt vann.
- Sjekk at pakningene sitter riktig vei før du skrur sammen.
- Er det tett lenger inn i veggen, eller i flere avløp samtidig: ring rørlegger.

Stans her

- Har du allerede helt avløpsåpner i vasken: ikke skru av vannlåsen uten vernebriller og hansker – eller vent og spyl godt.
- Bland aldri ulike avløpsåpnere.

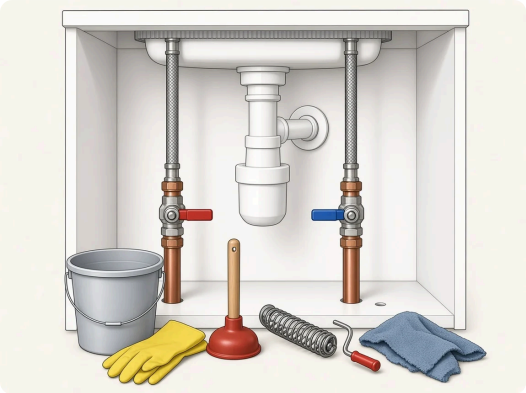
Verktøy

- Bøtte, kluter, gummihansker
- Børste
- Sugekopp og liten stakefjær (valgfritt)

Deler (ved bytte)

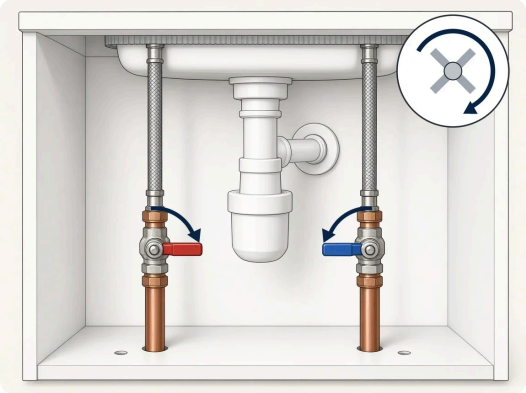
- Ny vannlås – samme type og dimensjon som den gamle. Kjøkken med oppvaskmaskin trenger tilkoblingsstuss.
- Nye pakninger

Slik renser du vannlåsen

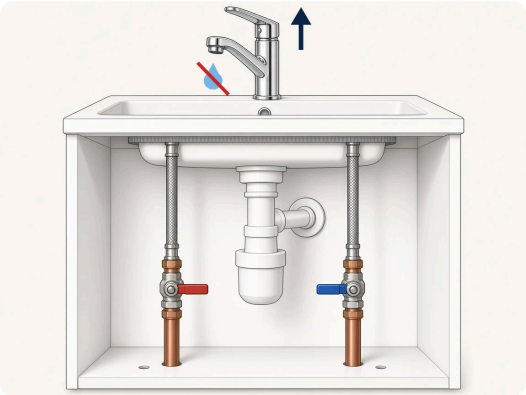
Verktøy for rens av vannlås · Illustrasjon: AI-generert

1. Tøm skapet og sett bøtte rett under vannlåsen.

Stoppekranene stenges: kuleventil på tvers av røret, ratt med klokka · Illustrasjon: AI-generert, piler: HG

2. Steng stoppekranene hvis du skal bytte deler eller vannlåsen. Når stoppekranene er stengt, åpner du kranen for å kontrollere at vannet har sluttet å renne. Renner det fortsatt (stoppekranen stenger ikke tett), steng hovedkranen i stedet. Kuleventil: håndtaket står på tvers av røret når den er stengt. Stoppekran med ratt: skru med klokka for å stenge.

Åpne kranen: det skal ikke komme vann · Illustrasjon: AI-generert, piler: HG

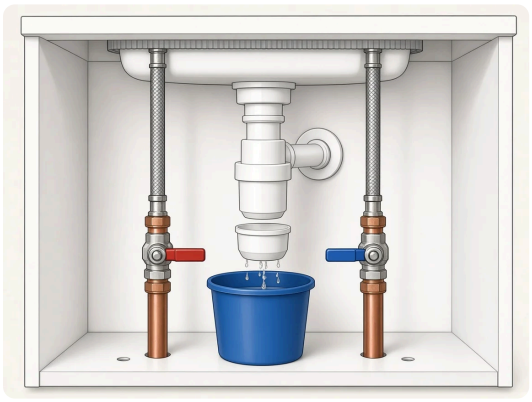

Før: vasken renner sakte · Illustrasjon: AI-generert

3. Prøv sugekopp først hvis det står vann: tett overløpet med en våt klut og pump noen ganger.

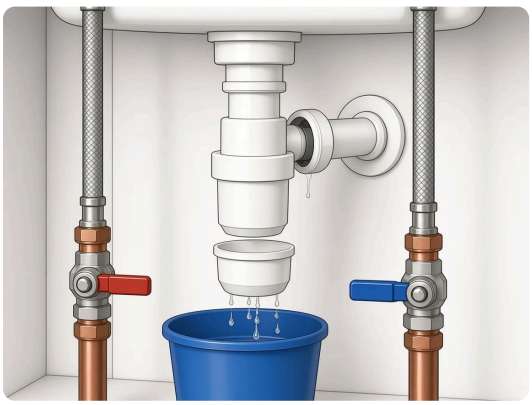

Sugekopp over avløpet · Illustrasjon: AI-generert

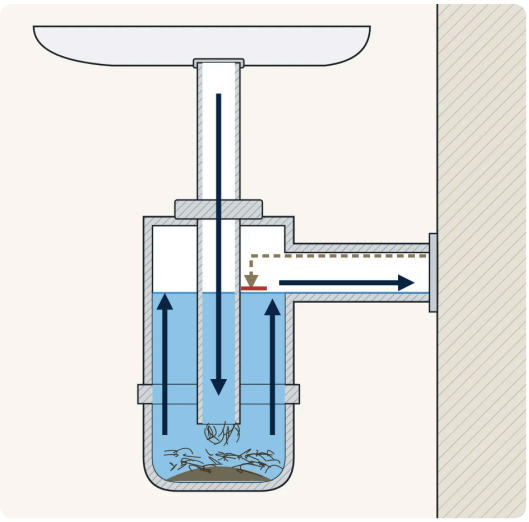

Mutrene på vannlåsen skrus løs · Illustrasjon: AI-generert

4. Skru løs mutrene for hånd. Noen servanter har en skål/kopp i bunnen som skrus av.

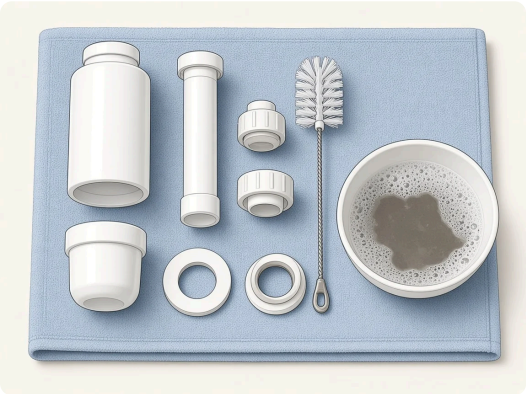

Mutteren trukket tilbake og koppen tatt av over bøtta · Illustrasjon: AI-generert

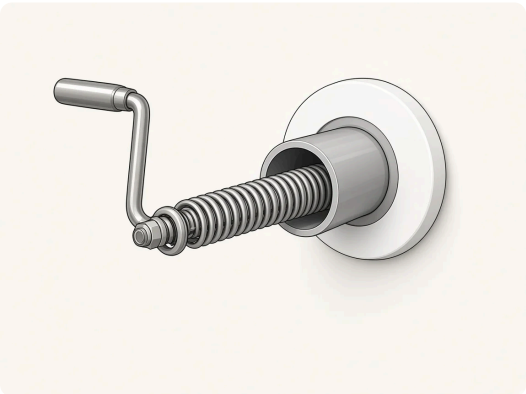
Snitt av flaskevannlås: vannet står opp til utløpet og stenger for kloakkluft fra veggrøret. Hår og slam samler seg i bunnen og ved enden av dykkrøret · Illustrasjon: HG

5. Tøm innholdet i bøtta. Fett, matrester og hår kastes i restavfall – ikke i do.

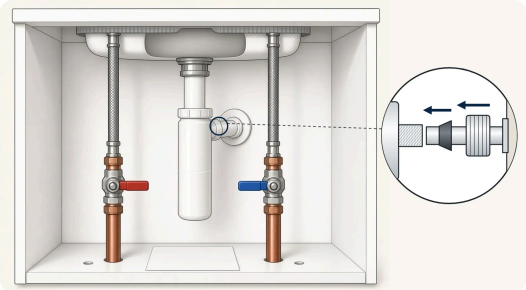
Delene renses med børste · Illustrasjon: AI-generert

6. Rens delene med børste og varmt vann og oppvaskmiddel.

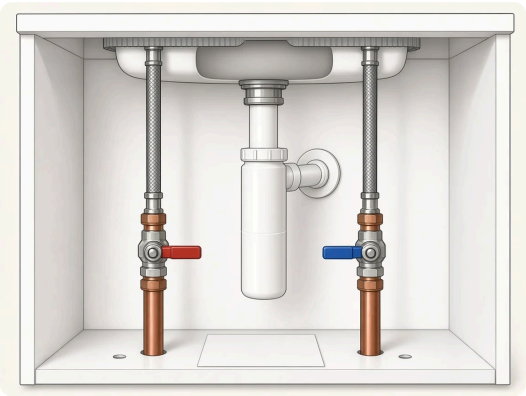
Stakefjær i røret mot veggen · Illustrasjon: AI-generert

7. Kjenn i røret mot veggen med en liten stakefjær hvis det fortsatt er tett der.

Vannlåsen under vasken: avløpet går ned i vannlåsen, utløpsrøret går inn i veggen. Detalj: mutteren og den koniske pakningen skyves mot gjengene på vannlåsen, smal side først · Illustrasjon: AI-generert, detalj og piler: HG

8. Skru sammen med pakningene riktig vei (mutteren først inn på røret, så den koniske pakningen med smal side inn mot gjengene på vannlåsen). Hånd-stramt.

Test for lekkasje · Illustrasjon: AI-generert

9. Test: fyll vasken, slipp ut vannet og kjenn med tørt papir under hver mutter.

Etter: vannet renner fritt · Illustrasjon: AI-generert

Bytte vannlås

Sprukket plast, ødelagte gjenger eller pakninger som ikke tetter? Ta med den gamle til butikken og kjøp lik type. Monter på samme måte, juster lengden mot veggrøret, og test. Må veggrøret eller avløpet endres, er det rørleggerjobb.

Forebygg

- Tørk fett av stekepanner med papir før oppvask.
- Bruk sil i kjøkkenvasken og hårfanger i servanten.
- Rens vannlåsen på badet jevnlig hvis den ofte går tett.

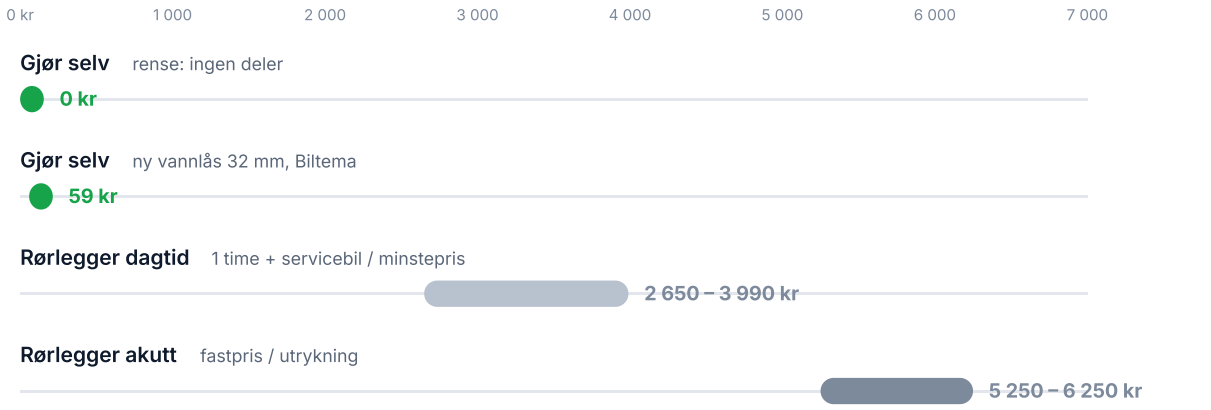
Typiske feil

- Pakningen ligger feil vei eller faller ut – da lekker det.
- Strammer plastmutre med tang til de sprekker.
- Kjemisk avløpsåpner før man har prøvd mekanisk rens.
- Glemmer bøtta.

Hva koster det – og hva koster det å vente?

Å rense vannlåsen selv koster nesten ingenting

Rensing krever ingen deler, og en ny vannlås koster under 100 kr. En rørlegger starter på flere tusen. Kroner inkl. mva.

Kilder: Biltema (vannlås R32×Ø32/40 59 kr), hentet 26.10.2026. Rørsenteret Trondheim (1 600 kr/t + servicebil 1 050 kr; akutt fastpris 5 250 kr), Flyt Rør Oslo (minstetakst 3 990 kr), Rørleggermesteren Oslo (utrykning 5 000 kr eks. mva = 6 250 kr). Publiserte prislister, inkl. mva, hentet 26.10.2026. Deler og arbeid utover første time kommer i tillegg hos rørlegger.

En tidlig reparasjon er liten ved siden av en vannskade

Arealet i hver firkant viser beløpet. Snittet er regnet ut fra Finans Norges skadestatistikk for 2025.

1 299 kr
Fikse selv tidlig
dyreste kjøkkenbatteri, Biltema

3 990 kr
Rørlegger
minstetakst, Flyt Rør Oslo

om lag 54 000 kr
Snitt per vannledningsskade
private hjem og hytter, 2025

Kilder: Biltema og Flyt Rør Oslo, hentet 26.10.2026. Vannskade: Finans Norge, Skadestatistikk 4. kvartal 2025, brann-kombinert privat, vannledning: 3 957 mill. kr i anslått erstatning fordelt på 72 877 meldte skader = om lag 54 000 kr per skade (inkl. skader uten utbetaling). Egenandel etter din avtale kommer i tillegg. Avkorting etter FAL § 4-8 vurderes skjønnsmessig (Tryg). Gradvis skade dekkes normalt ikke (Fremtind).

Worst case: slik blir en liten lekkasje stor

Et drypp som får stå, kan bli en skade forsikringen ikke dekker. Et slangebrudd gir mye vann på kort tid.

Drypp
Små dråper ved en kobling.
Fikses ofte med ny pakning eller å stramme litt.

Fukt
Vann i skapbunnen.
Sponplate og benkeplate sveller.

Gradvis skade
Råte og mugg i gulv og vegg.
Dekkes normalt ikke av forsikringen.

Brudd
Slange eller kobling ryker.
Fullt vanntrykk til noen stenger hovedkranen.

Hvor raskt det går varierer. Vi viser derfor ingen dager eller liter.

Kilder: Tryg (slanger råtner med årene; FAL § 4-8), VASK/Finans Norge (anbefaler lekkasjestopper), Fremtind (gradvis skade dekkes ikke). Hentet 26.10.2026.

Når bør du ringe rørlegger?

- Flere avløp er tette samtidig, eller det bobler i sluk/do når du tapper
- Det kommer tilbakeslag eller lukt fra kjeller

- Tettheten sitter i veggrøret eller stammen
- Det tetter seg igjen og igjen
- Lekkasje fra veggrøret

Hva har du lov til å gjøre selv?

Ifølge DiBK er **utskifting av armaturer** (for eksempel blandebatteri) vedlikehold. Det krever ikke søknad, og TEK17 gjelder ikke. Endringer i røropplegg innenfor egen bolig kan også gjøres uten søknad, men da gjelder TEK17. DiBK anbefaler likevel at du bruker rørlegger «til alt som har å gjøre med vannrør og koblinger». Nye rør, flytting av punkter og arbeid på sluk og membran i våtrom bør gjøres av fagfolk.

Kommunens abonnementsvilkår kan også ha regler. KS-standarden, som mange kommuner har vedtatt, sier at arbeid på sanitærinstallasjoner skal gjøres av godkjent foretak med rørleggersvennebrev, med mindre kommunen godtar noe annet. Hvordan det praktiseres for enkle bytter, varierer. Spør kommunen din hvis du er usikker.

> **Forsikringsnotat**
>
> Å rense en vannlås er vanlig vedlikehold. Om bytte av vannlås regnes som VVS-arbeid, står ikke tydelig i vilkårene. Spør selskapet ditt hvis du er usikker. Fremtind skriver i sine sikkerhetsforskrifter at «Elektro- og VVS-arbeid skal utføres av autorisert håndverker». Tryg krever «fagkyndig personell», og Frende sier at VVS skal gjøres av autoriserte fagfolk. Bryter du en sikkerhetsforskrift og det fører til skade, kan selskapet sette ned eller nekte erstatning. Det avgjøres etter skyld og skadeforløp (forsikringsavtaleloven § 4-8). Les vilkårene til ditt eget selskap før du begynner.

Hvor mye står på spill? I 2025 ble det meldt 72 877 vannledningsskader på private hjem og hytter, med anslått erstatning på 3 957 millioner kroner (Finans Norge). Det gir om lag 54 000 kr per skade i snitt.

Les også

- Bytte blandebatteri på kjøkken og bad

Kilder (sist kontrollert 2026-10-26)
DiBK: Bad – hva krever søknad (utskifting av armaturer er vedlikehold) – https://www.dibk.no/bygge-eller-endre/arbeid-pa-eksisterende-bygg/bad
DiBK: Dette bør du overlate til fagfolk – https://www.dibk.no/smartere-oppussing/artikler/bruk-fagfolk
KS standard abonnementsvilkår 2017, administrative bestemmelser (eksempel: Asker kommune) – https://www.asker.kommune.no/globalassets/vann-og-avlop/ks-sin-sa-2017-administrative-bestemmelser.pdf
SINTEF Byggforsk: Byggebransjens våtromsnorm – https://www.byggforsk.no/vaatromsnormen
FFV: Bygge bad – hvilke regler gjelder? – https://ffv.no/badebloggen/bygge-bad-hvilke-regler-gjelder/
Finans Norge: VASK – vannskadestatistikk – https://vask.finansnorge.no/
Forsikringsavtaleloven § 4-8 (Lovdata) – https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-16-69/KAPITTEL_3-3#§4-8
Fremtind: Sikring Innbo (sikkerhetsforskrifter) – https://dokument.fremtind.no/vilkar/fremtind/pm/eiendom/Sikring_Innbo.pdf
Tryg: Sikkerhetsforskrifter innbo – https://www.tryg.no/odpdf?vilk=Hjemforsikring-Sikkerhetsforskrift&vilkNr=05000PF133

Frende (NTB): Mange pusser opp – dette bør du ikke gjøre selv – https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/17928999/mange-pusser-opp-dette-bor-du-ikke-gjore-selv?publisherId=5653809
Gjensidige: Hus Standard, alminnelige vilkår – https://www.gjensidige.no/files/privat/vilkar/bolig-innbo-og-verdier/Hus-Standard-alminnelige-vilkar.pdf
Finans Norge: Skadestatistikk for landbasert forsikring 4. kvartal 2025 – https://www.finansnorge.no/tema/statistikk-og-analyse/statistikkgrunnlag/skadeforsikring/skadeforsikring---4.-kvartal